



MLADÁ FRONTA a.s.

Kde se vzal úspěch krajní pravice

Na východním Slovensku nepomáhá Marianu Kotlebovi migrace, ale frustrace z politiky.

REPORTÁŽ
str. 12-13



HLEDÁTE ZAJÍMAVOU A KREATIVNÍ PRÁCI?

STAŇTE SE ČLEMEM NAŠEHO OBCHODNÍHO TÝMU! NAPIŠTE NÁM NA **JOB@MF.CZ**

A161004.266 ▲ INZERCE

📈 CZK/EUR • 27,025 / -0,005 Kč 📈 CZK/USD • 23,724 / +0,047 Kč 📉 PX • 893,56 / -0,65 % 📈 EUROSTOXX 50 • 2924,23 / +0,42 % 📈 ZLATO • 1257,50 \$ / +1,44 %

KOMENTÁŘ: AMERIKA PRCHÁ PRYČ / str. 14

Krátce

Nákup neprůstřelných vest uvízl v patu

Úřad pro státní ověřování jakosti požaduje, aby Česká zbrojovka vyrobila vesty určené pro armádu znovu. Firma to odmítá a brání se žalobou. **str. 2**

Jihočeská úzkokolejka má obstavené účty

Jindřichohradecké místní dráhy se na popud České správy sociálního zabezpečení ocitly ve správné exekuci. Firma tvrdí, že už pohledávku uhradila. **str. 6**

Sen o síti prodejen Penamu skončil

Penam ze skupiny Agrofert plánoval velkou expanzi prodejen s názvem U Golema. Projekt se neujal a firma prodala posledních sedm prodejen. **str. 7**

Tata Steel prodala první z britských oceláren

Indický gigant Tata Steel zahájil ústup z Velké Británie. Jako první prodal ocelárnu Scunthorpe za jednu libru. Po ní přijde na řadu závod v Port Talbot. **str. 9**

GE hledá kupce přes burzu

Americká GE Capital, která již několik let marně shání kupce pro svou českou bankovní dceru **GE Money**, se rozhodla pro její **prodej přes burzu**. Akcie jsou určeny pouze institucionálním investorům. Skupina GE Money vytvořila loni v Česku čistý zisk **4,5 miliardy korun**.

TRHY & SVĚTOVÁ EKONOMIKA / str. 8



twitter.com/e15news

MARK SCHWARZMANN:

Když kontroverzní soudce z insolvenčních kauz posune klíčový rozsudek o 2 týdny se slovy „nič za tím nehledejte“, tak člověk zpozorní...



Količ E15

Zápisník
Dušana Kütnera



Modlitba za útok

David Koller s Lenkou Dusilovou se za svou kritiku prezidenta Miloše Zemana v přímém přenosu při předávání Andělů dočkali – jak se v této zemi od Zemanových příznivců či třeba bojovníků proti islámu již stalo zvykem – nenávistných reakcí. Nechyběly výhrůžky fyzickým násilím, vyřizováním účtů a zákazem veřejného vystupování. To vše za použití slovníku, v němž nechybí snad jediné vulgární slovo. Ve srovnání s tím jsou slušně pronášené kritiky mířící na Zemana a červené trenýrky na Hradě nevinným vtípem ze školní jídelny. Mluví Ovčáček ale rád v souvislosti s kritiky svého pána a vládcy hovoří o „fašizaci“. Jak by označil nenávistné, agresivní a likvidační projevy Zemanových příznivců? Pražskou cukrárnou?

Blok proti islámu chce pořád bojovat, ale evidentně stále není proti čemu. Někteří členové se tak rozhodli svému svatému boji pomoci, byť v ateistickém Česku poněkud překvapivou formou – totiž modlitbou. „Bože, jak moc se modlím za nějaký opravdů velký teroristický útok, který by té mlčící většině otevřel oči,“ vyznal se na Facebooku člen vedení Bloku proti islámu Jiří Barták. A rovnou navrhuje i varianty, vždyt přeče otrávit nějaký zdroj pitné vody nebo odbouchnout dodávku u východu z metra by bylo tak snadné. Doufáme jen, že dotyčný neskončí jako kdysi dámo jeden z hasičů, který ve snaze bojovat proti požárům je sám zakládal, aby pro okolí vypadal jako hrdina.

Protagonisté dne



Jaromír PYTLÍK

ŠÉF HORNICKÝCH ODBORŮ OKD

Ochota trojice podnikatelů investovat do OKD za jistých podmínek dává zaměstnancům novou naději, že nepřijdou o práci.

str. 4



Jaroslav KURČÍK

ŠÉF PENAMU

Česká pekařská dvojka upustila od záměru vybudovat řetězec prodejen U Golema. Projekt padl kvůli špatným výsledkům.

str. 7



Petr KOBÍK

ŠÉF PRAŽSKÉ BURZY

Americká GE Capital hodlá uvést na pražskou burzu akcie své české bankovní dcery GE Money. Pokud se to povede, bude to obří emise.

str. 8

NETRADIČNÍ PŘÍJEZD



Foto: tisk

RAKOUSKÝ PREZIDENT Heinz Fischer a jeho manželka Margit odcestovali zvláštním vlakem s historickými vozy z pražského Hlavního nádraží do Stochova, kde je přivítal český prezident Miloš Zeman.

Dodávka neprůstřelných vest uvízla v patové situaci

■ Úřad pro státní ověřování jakosti požaduje, aby Česká zbrojovka vyrobila vesty znovu. Firma to odmítá a brání se žalobou.

Pavel Otto

Rok od podpisu smlouvy mezi ministerstvem obrany a Českou zbrojovkou Uherský Brod na dodávku 2300 neprůstřelných vest za 68 milionů korun je kontrakt v patové situaci. Kontroloři nabýli přesvědčení, že vesty nejsou úplně v pořádku. Firma naopak trvá na tom, že nic neporušila a plní všechny podmínky.

Spor zašel tak daleko, že zbrojovka začala otevřeně kritizovat postup Úřadu pro katalogizaci, standardizaci a státní ověřování jakosti, který není z pohledu zákona součástí ministerstva. Úřad má výhrady k maskovacímu potisku látky, z níž jsou vesty ušité. Podle něj nesplňuje normu.

Zbrojovka oponuje, že všechny úřadem oficiálně odebrané vzorky byly podrobeny testům v akreditované laboratoři a vyhovují. Zarážející je, že se

kontroloři zaměřili na potisk, kvůli jehož údajné nequalitě má zakázka zkrachovat. Vávra se v této souvislosti pozastavil nad zadávací dokumentací na vesty. „Balistické ochráně věnuje jen jeden odstavec, naproti tomu definuje takové drobnosti jako počet stehů nebo počet nití na jeden centimetr,“ připomněl.

Obrat nastal loni v září, kdy kontrolní úřad přerušil dozorovou činnost. Rozhodl se tak po stížnosti hlavního partnera zbrojovky 4M Systems, který napadl postup jedné z pracovníků úřadu za neodbornou manipulaci se vzorkem. Od té doby úřad tvrdí, že tento vzorek nesplňuje normu.

Přerušením dozorové činnosti byly zastaveny dodávky vest a zbrojovce od prosince nabíhá penále 86 tisíc korun denně. „Úřad požaduje, abychom všechny vesty kompletně vyrobili znovu, což je pro nás neakceptovatelné. Zakázku máme dokončenou z pětaosmdesáti procent. Kdybychom postupovali podle požadavků úřadu, mohlo by nám navíc ministerstvo vypovědět smlouvu. Porušili bychom ustanovení o termínu výroby materiálu. Je to jako z románu Hlava 22. Proto jsme se v únoru obrátili na soud,“ uzavřel Vávra.

Armáda přitom neprůstřelné vesty urgentně potřebuje, pro vojáky v misích je má jen do konce roku. Ministerstvo už předběžně oslovilo několik výrobců. Přihlásila se i Česká zbrojovka s tím, že je schopná dodávat vesty okamžitě i mimo problematický kontrakt. [Více E15.cz](http://ViceE15.cz)

Úřad přerušil dozor, dodávky vest byly zastaveny a zbrojovce od prosince nabíhá penále

86

tisíc korun denně.

Ministerstvo nepožadovalo, aby vesty chránily vojáky i před střepinami, které jsou nejčastější příčinou smrtelných zranění. „Ochrana proti střepinám jsme do projektu zakomponovali na vlastní náklady. Vesty splňují ve všech ohledech podmínky a parametry české armády a normy platné v NATO,“ uvedl Vávra.

V koalici v Brně to vře, všichni jednají se všemi

■ Hnutí ANO je pře-svědčeno, že koaliční svazek nadále trvá. Lidovci to vidí opačně, spolupráci považují za ukončenou.

Pnutí v brněnské koalici ANO, Žít Brno, KDU-ČSL a Strany zelených po loňských rozepřích neskončilo, svazek se

opět rozpadá. Lidovci se dohodli na spolupráci s opoziční ČSSD a budou hledat s výjimkou KSČM další partnery, aby v zastupitelstvu získali většinu. Hnutí Andreje Babiše naopak trvá na tom, že koaliční smlouva je stále platná.

„Nerozsvazuje se tím, že se to řekne v médiích nebo to řekne někdo někomu na ulici. A žádná výpověď nebyla doručena,“ prohlásil primátor Petr Vokřál (ANO). Dodal, že smlouva bude platit do doby, než ji někdo písemně vypoví. Podle náměstkyně primátora

Klára Liptákové (KDU-ČSL) však platnost smlouvy popřelo samo ANO, když jednalo s Žít Brno o výměně koaličních partnerů bez vědomí lidovců.

Vokřál připustil, že se hnutí nepodařilo najít s KDU-ČSL společnou řeč, co se týká zefektivnění městských firem. To prý vedlo ANO k jednání s ČSSD o případné spolupráci, pokud by nastaly nějaké problémy. „Poté jsme se ale s KDU-ČSL dohodli na řešení. Kdybych tušil, jak je jednoduché dohodnout systém řízení městských firem, usiloval bych o to už dřív,“ uvedl včera Vokřál.

Lidovci a socialisté mají v zastupitelstvu osmnáct mandátů, k dosažení většiny by potřebovali dalších deset. Obě strany už deklarovaly, že chtějí převzít odpovědnost za řízení města až do konce volebního období. Nejprve chtějí jednat s ANO, které v Brně vyhrálo volby. /tto/

Kdybych tušil, jak je jednoduché dohodnout systém městských firem, usiloval bych o to už dřív, řekl primátor Vokřál.

Krátce

Letiště u průmyslové zóny v Přerově zůstane

Vláda podpořila výstavbu strategické průmyslové zóny v areálu bývalé vrtulníkové základny v Bochoři u Přerova. Bude připraveno několik set hektarů pro nové investory a zachováno letiště, uvedl na Twitteru premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD).

Kabinet je nejednotný ve zdanění restitucí

Koaliční ministři se neshodli na společném postoji k návrhu KSČM zdanit církevní restituce. Pro zdanění se před jednáním vyslovili zástupci

ANO, proti vystupují lidovci. ČSSD zachovává zdrženlivý postoj. **NÁZORY str. 14**

ČSSD Altnerovi zatím stamiliony nezaplatí

Rozsudek, podle kterého mají sociální demokraté zaplatit 337 milionů korun bývalému advokátovi Zdeňku Altnerovi za právní služby v kauze Lidového domu, zatím není pravomocný. Sociální demokracie si kvůli zaplacení vzala úvěr, ale peníze zatím posílat nechce. Argumentuje totiž tím, že se na ni obrátili prostřednictvím exekutorů Altnerovi věřitelé. /čtk/

Česká republika patří k nejlevnějším zemím

■ Vysoká kupní síla společně s nízkými životními náklady řadí Česko na deváté místo zemí, kde se nejnázne žije.

Yorku nižší pouze o 8,4 procenta, nájemné je v Česku levnější o téměř 88 procent. Totéž platí v případě jídla, které je v tuzemsku levnější

v průměru o 63 procent. Za zboží a služby zaplatí Češi o téměř 58 procent méně než Newyorčané.

V porovnání s ostatními státy střední Evropy je na tom Česko zdaleka nejlépe. Polsko skončilo na dvanáctém místě především kvůli slabší kupní síle, než má Česko. Německo se umístilo až na 35. příčce, neboť je tam sice vyšší kupní síla, ale také dražší potraviny a zboží stejně jako služby. Slovensko a Rakousko se do první padesátky ani nevešly, země skončily na 54. místě a 64. místě.

Naopak nejdražší je život na Bahamách, Bermudách či v Hongkongu. Ekonomicky jednoduchý není ani život na Islandu nebo ve Švýcarsku, jak ukázal žebříček. /čtk/ **Více E15.cz**

Nejlevnější země pro život*

1.	Jihoafrická republika
2.	Indie
3.	Kosovo
4.	Saúdská Arábie
5.	Kazachstán
6.	Zambie
7.	Omán
8.	Paraguay
9.	Česká republika
10.	Makedonie

*Žebříček porovnává kupní sílu, nájemné, ceny potravin a služeb s hodnotami v New Yorku

Pramen GoBankingRates.com

Žebříček GoBankingRates nejlevnějších států světa porovnává kupní sílu, ceny nájmeného, ceny potravin a služeb s hodnotami v New Yorku. Nejlevnější zemí světa vychází podle tohoto hodnocení Jihoafrická republika. Na druhé příčce se umístila Indie, na třetí Kosovo a na čtvrté Saúdská Arábie.

Česká republika skončilo na devátém místě díky poměru nízkých nákladů a vyšší kupní síle. Zatímco kupní síla je oproti New

A161002371

INZERCE



BENEFIČNÍ KONCERT pro ACORUS



19. dubna 2016, Pražská křižovatka

Předkapela The Conditionals

David Koller

Uvádí Kateřina Kaira Hrachovcová

Vstupenky v síti **TICKETSTREAM** včetně cestovních kanceláří ČEDOK a FIRO-tour, www.ticketstream.cz



www.acorus.cz

Miliardáři chtějí zachránit oddlužené OKD

■ Jednání o záchraně OKD nabírá na obrátkách. Po setkání s vlastníky se zástupci státu potkají s českými podnikateli, kteří nabízejí pomoc těžařské firmě.

Jan Stuchlík

Dnes se opět sejdou vlastníci těžařské společnosti OKD se zástupci vlády. Na stole bude restrukturalizační plán, který navrhli vlastníci sdružení ve skupině AHG a který počítá se zavřením několika dolů a propuštěním tisíců zaměstnanců.

„Musíme zjistit, jestli je s vlastníky dohoda možná. Už dříve jsme jim nabídli odkup akcií a pohledávek. Odmítli to,“ řekl včera po jednání vlády ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek.

AHG chce mít nezávislou podobu dohody se státem

o záchraně OKD do středy. „Aby ale OKD neupadlo do neřízené insolvence, je nutné nalézt řešení a prostředky na jeho financování od konce dubna,“ říká mluvčí AHG Roman Pařík. Stát má podle představ vlastníků do záchraně nalít miliardy korun. Mládek přímou finanční injekci odmítá.

Zároveň se rýsuje scénář, že firma skončí v insolventu.

Pokud se v tomto procesu zbaví závazků vůči mateřské NWR a dalších nevýhodných smluv z minulosti, je připravena trojice českých podnikatelů Petr Paukner, Petr Otava a Martin Ulčák OKD dál provozovat. „Domníváme se, že provozně může OKD fungovat ještě minimálně pět let, pokud nebude mít takzvané dluhy minulosti,“

zopakoval svůj názor majitel společnosti Carbounion Petr Paukner.

Mládek se s podnikateli sejde na konci týdne nebo začátkem příštího týdne.

O insolventu jako o nejlepším řešení již mluvil ministr financí Andrej Babiš. OKD, kterou podle Pauknera táhnou ke dnu také zbytečně vysoké úroky mateřské firmě,

insolventu odmítá. Prý by firma od prvního dne řízení neměla dostatek peněz na provoz a údržbu. „Pokud má váhu hlas třinácti tisíc zaměstnanců a jejich rodin, žádáme vládu, aby zvážila plán, který společnost OKD předložila a podpořila ho i skupina AHG,“ prohlásil předseda představenstva OKD Dale Ekmark.

Investor chce mít nezávislou podobu dohody se státem o záchraně OKD do středy.

PROPAD ZISKU



Foto archiv EIS

LESY ČESKÉ REPUBLIKY loni snížily hrubý zisk o osmnáct procent na 6,49 miliardy korun. Těžba Lesů loni meziročně klesla o 3,4 procenta na 7,7 milionu metrů krychlových z předloňských 7,98 milionu metrů krychlových.

Zájem o dotace na plynový kotel předčil očekávání

■ V první vlně dotací na výměnu domácích kotlů poráží plynové kotle kamna na uhlí. Zatím přechod na plyn zvolilo 16 procent žadatelů o dotaci.

Jan Stuchlík

Zájem Čechů o výměnu starého uhlénoho kotle za plynový v rámci kotlíkových dotací předčil očekávání plynárenských firem. Přestože samy zatím příliš neuspěly se snahou rozvybat domácnosti k využití dotovaného kotle. Žájemcům o plynové kotle od začátku nové vlny dotací nabízejí, že za ně zpracují

všechny podklady, žádost o dotaci a zařadí i výměnu kotle a případně také požadované mikroenergetické opatření.

Na E.ON se o informace obrátilo 1740 zájemců, kteří by mohli splnit podmínky pro příznání dotace. „Zatím jsme pro naše klienty podali na krajských úřadech desítky žádostí o kotlíkové dotace a další připravujeme pro příští dotační vlnu,“ říká mluvčí RWE Martin Chalupský. U obou firem měli žadatelé zájem o kompletní servis od zprostředkování dotace až po instalaci. „Nabízíme dlouhodobě svým zákazníkům plynové kotle za zvýhod-

něných podmínek a jejich montáž. Obsloužíme tisíce zákazníků ročně. Vlivem kotlíkových dotací poptávka po našich službách mírně vzrostla,“ dodává Miroslav Vránek, mluvčí Pražské plynárenské.

První výzvu pro předkládání žádostí už ukončilo osm krajů. V nich z více než 12 tisíc projektů figuruje přes dva tisíce přechodů na zemní plyn. Český plynárenský svaz odhaduje, že celkem by si

v první vlně, v níž mohou kraje rozdělit tři miliardy korun, mohlo nový plynový kotel pořídit 3500 domácností.

Ještě na konci loňského roku si plynáři stěžovali, že se o větší propagaci dotací na výměnu domácího kotle nesnaží také výrobci a dovozci kotlů. Ti museli své výrobky přihlásit na seznam dotovaných kotlů a doložit k registraci certifikáty o plnění předepsaných parametrů. Během třech měsíců však výrobci

a dovozci na seznam nechali zapsat 347 typů kotlů. To je desetkrát více, než očekávali zástupci plynárenských firem.

„Věříme, že zájem o plynové kotle ještě naroste v dalších dotačních vlnách díky aktuálnímu trendu klesajících cen zemního plynu,“ tvrdí Chalupský z RWE. Obchodníci od května zlevní plyn v průměru o deset procent. Pokud vydrží nízké ceny plynu na burzách, mohlo by být topení příští rok až o čtvrtinu levnější než letos. Celkem ministerstvo životního prostředí na výměnu kotlů vyčlenilo devět miliard korun.

Ministerstvo životního prostředí celkem vydá na výměnu kotlů

devět
miliard korun.

Banka J&T láká nové střadatele ze zemí Evropské unie

■ Finanční skupina se stala partnerskou bankou agregátoru depozitních sazeb unijních bank Raisin.

Jaroslav Bukovský

Banka J&T se vydala na lov peněz od evropských střadatelů. Československá finanční skupina se totiž stala partnerskou bankou portálu Raisin, agregátoru úrokových sazeb na vkladových účtech bank ze zemí EU. Německý rozcestník mající bankám dohazovat zájemce o vyšší úrok, se unijním zájemcům otevřel v minulém týdnu.

„Jde o možnost rozšířit portfolio klientů a získat eurové vklady, máme zájem především o nabídku našich vkladů

v Německu,“ uvádí mluvčí J&T Banky Monika Veselá. I přes dlouhodobě nízké sazby centrálních bank jsou totiž rozdíly mezi úročením vkladových účtů v rámci Evropy stále značné. Střadatel například za deset tisíc eur uložených na jeden rok na termínovaném účtu dostane podle dat ECB od 0,5 procenta ročního úroku v Dánsku po více než dvě procenta v případě Polska.

Raisin, za kterým mimo jiné stojí ruský miliardář a investor Jurij Milner, má za sebou zhruba dvouletou historii fungování pro německé klienty pod názvem Welt-

Sparen. Za tu dobu zprostředkoval zhruba čtyřem desítkám tisíc tamních klientů vklady v objemu kolem miliardy eur, od středy funguje pro všechny země společenství. Lákadlem

J&T pro unijní střadatele má být třeba deseti-leté eurové konto ročně úročené 2,5 procenty. Vedle domácí J&T Banky má portál Raisin předběžnou dohodu s dalšími 14 bankovními domy, a to především z jižní a jihovýchodní Evropy.

Potenciální klienty mohou odrazovat vesměs nižší anebo vůbec žádná hodnocení partnerských bank ratingovými agenturami. To platí i pro J&T

Banku, její poslední existující rating na nejnižším stupni E stáhla, a přestala tak banku hodnotit, agentura Moody's už v létě 2014.

Současná unijní legislativa klientské vklady napříč bankami společenství nijak neomezuje, ve hře je ale ménové riziko. „Ze zemí mimo eurozónu je největším potenciálním nákladem pro vkladatele kurzové riziko, které nebude u úložky v euro ošetřeno. V případě českých klientů by tak vkladatelům hrozily ztráty z titulu pravděpodobného budoucího posílení koruny vůči euro,“ říká analytik Consequ Martin Lobotka. Z hlediska potenciálního bankrotu banky nesou vkladatelé napříč unii stejné riziko, vklady jsou unii pojištěny do výše 100 tisíc eur.

Portál Raisin již využilo

40 000
německých střadatelů s vklady okolo miliardy eur.

Krátce

Letiště budou hlídat bývalí lidé Víta Bárty

Pražské letiště najalo na ostrahu vybraných prostor ve veřejně přístupné části letiště soukromou ochranku. Zakázku na čtyřletou ostrahu objektů získala ve výběrovém řízení společnost Mark2 Corporation Logistic, dříve ABL, za 42 milionů korun. Agenturu v minulosti ovládal Vít Bárta, pak podíl prodal bratrovi.

Poptávka po ojetinách roste pomaleji

Dovoz ojetých aut do Česka v prvním čtvrtletí vzrostl o osm procent na zhruba 37 tisíc vozidel. Loni ve stejném období přitom import rostl o čtvrtinu. Dovážené vozky tvořily jen 30 procent aut z druhé ruky, která se v prvním čtvrtletí prodala na českém trhu. /nos, čtk/

A160001105

INZERCE

S nadhledem. Pod kontrolou. SUV modely Q od Audi.

Vyberte si jeden z SUV modelů řady Q od Audi. Získáte vůz nabitý špičkovými technologiemi, který splňuje vysoké nároky na bezpečnost, jízdní vlastnosti i univerzálnost.

Audi selection
Počítejte s námi.

Audi Q5

V rámci značkového financování paket ALL IN (Lifestyle – Offroad) se zvýhodněním:

303 900 Kč

Audi
Financial Services

Úvěr, Leasing, Pojištění, Mobilita.

AUTO JAROV Kunratice

Vídeňská 126, Praha 4

www.autojarov-kunratice.cz



Audi
Náskok díky technice



Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Audi Q3: 4,6–6,7 l/100 km, 119–154 g/km, Audi Q5: 5,3–7,5 l/100 km, 139–174 g/km, Audi Q7: 5,5–7,7 l/100 km, 144–179 g/km. Vyobrazené modely mohou obsahovat prvky příplatkové výbavy. Foto je pouze ilustrativní. Tato indikativní nabídka není nabídkou ve smyslu § 1732 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a jejich přijetím nevzniká mezi společnostmi ŠkoFIN s.r.o. a druhou stranou závazkový vztah.

Jihočeská úzkokolejka řeší obstavené účty

■ Dopravce dluží peníze České správě sociálního zabezpečení.

Jan Šindelář

Železniční společnost Jindřichohradecké místní dráhy (JHMD) hasí v těchto dnech problém. Firma se na popud České správy sociálního zabezpečení ocitla ve správní exekuci, což mimo jiné znamená obstavení účtů. „V rámci správní exekuce jsou vymáhány pohledávky vzniklé kvůli neuhrazení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně penále,“ uvedla mluvčí správy Jana Buraňová. Ředitel a spoludávatel JHMD Boris Čajánek oponuje s tím, že pohledávka byla uhrazena z účtu firmy v pátek, čímž blokáce skončila. O tom

však na ČSSZ nevědí, podle Buraňové ještě v pondělí po poledni peníze na účty sociální správy nedoputovaly. „Exekuce skončí okamžikem jejich připsání na náš účet,“ doplnila mluvčí.

Dopravce, který provozuje vlaky na úzkorozchodných tratích z Jindřichova Hradce na jih do Nové Bystřice a na sever do Obrataně, se cítí dlouhodobě podfinancovaný ze strany krajů. Ty údajně nehradí plně náklady firmy a přiměřený zisk za provoz vlaků v závazku veřejné služby. Jednání s krajem o financování na letošní rok a další léta se vedou několik měsíců. Vedení společnosti by rádo získalo od krajů vyšší dotaci na jeden kilometr mimo jiné kvůli zařazení nových vlaků do flotily a vyšším odpisům. Vývoj jednání se přitom liší. Jihočeský kraj naznačil vůli ke kompromisu, podle informací E15 je ochoten



Foto: profimedia.cz

PROBLÉMY. Provozovatel úzkokolejky si stěžuje na nízké provozní dotace od krajů.

navýšit kilometrovou sazbu o více než deset korun na téměř 73 korun. Návrh již prošel radou kraje. Vysočina ale uznává pouze navýšení o inflaci.

„Z naší strany byl společnosti JHMD předložen návrh dodatku smlouvy na rok 2016 loni 10. prosince. Ze strany JHMD nebyl akceptován,“ konstatovala mluvčí Kraje Vysočina Jitka Svatošová. JHMD se zároveň domnívá, že má nárok na doplatek dotací zpětně i za minulé roky, kdy byly nové soupravy nasazovány do provozu.

Boom obchodních center výrazně zpomalí

■ Rekonstrukce a modernizace chrámů nákupu. To je developerský trend do příštích let.

Nových obchodních center v České republice se v blízké budoucnosti bude stavět pouze minimum, trendem budou rekonstrukce a modernizace těch současných. Uvedlo to 71 procent ředitelů zhruba 40 developerských firem, které oslovila analytická společnost CEEC Research. „Obchodní centra zastarávají. Pokud mají zůstat konkurenceschopná, je

třeba do nich investovat. Je to aktuálně velké téma i pro nás, když v letošním roce začínáme s revitalizací českobudějovického nákupního centra IGY,“ uvedl Pavel Semrád ze skupiny CPI Property Group. „Přibližně před deseti lety zažívala obchodní centra velký boom a většina jich pochází právě z té doby. Dnešní nároky trhu i nájemců se od té doby sa-

možřejmě změnily. Proto je určitá revitalizace na místě, nemusí být ale nezbytně

Nároky trhu a zákazníků se za deset let fungování největších nákupních center výrazně změnily.

velká,“ dodal generální ředitel Crestylu Omar Koleilat. Podle partnera KPMG ČR Pavla Klimenta je hlavně v Praze poptávka po multifunkčních nebo úzce specializovaných objektech nasycená. A podobná situace má brzy nastat také v ostatních krajských městech. /čtk/

Accolade plánuje stavbu tří hal

Nové montážní haly, ve kterých by mohlo v budoucnu najít práci několik stovek lidí, plánuje v případě zájmu investorů postavit v průmyslovém areálu v Olomouci-Řepčíně skupina Accolade.

„Smyslem návrhu revitalizace průmyslového areálu v Řepčíně je mít připravenou modernizaci areálu pro případ, že se najde nájemce či nájemci, kteří by jej v takové podobě využili,“ řekl předseda představenstva skupiny Accolade Milan Kratina. Podle něj jsou plánované haly projektovány pro moderní lehkou průmyslovou výrobu.

Haly mají být postaveny v rozlehlém průmyslovém

areálu nedaleko Moravských železáren. Z dokumentace pro EIA vyplývá, že plány skupiny Accolade v Řepčíně počítají s postupnou stavbou tří montážních hal, které jsou projektovány s celkovou plochou bezmála 26 tisíc metrů čtverečních.

„Záměr EIA je návrhem na modernizaci průmyslového areálu. Není na objednávku nebo na míru budoucích uživatelů. Takoví ještě nejsou a ani je aktivně nevyhledáváme. Areál nadále pronajímáme místním podnikatelům,“ podotkl Kratina.

Skupina Accolade chce mít podle Kratiny ale připravené územní rozhodnutí. /čtk/

Sen o síti prodejen Penamu skončil

■ Ambiciózní plán pekáren Penam se vyčerpal. Výrobce se chce soustředit na hlavní byznys a investovat do modernizace provozních technologií.

Dušan Kütner

Ještě před pěti lety plánovala česká pekařská dvojka Penam ze skupiny Agrofert Andreje Babiše velkou expanzi prodejen s názvem U Golema. Jejich počet dosáhl čtyř desítek a podnik do nich investoval miliony korun. Sen ale kvůli neuspokojivým výsledkům letos skončil.

Penam v lednu prodal posledních sedm obchodů na Moravě a ponechal si jen několik podnikových prodejen v areálech svých pekáren.

„Prodej maloobchodní sítě je v souladu s naší dlouhodobou strategií, kdy se soustředíme na náš hlavní byznys. Ten posilujeme díky cíleným investicím do technologií i pekáren samotných. Penam je především výrobcem, nikoli maloobchodním prodejcem pečiva,“ řekl mluvčí Agrofertu Karel Hanzelka.

Penam prodal sedm svých maloobchodních prodejen v Jihlavě, Třebíči, Brně, Olomouci, Otrokovcích a Vyškově třem různým zájemcům, například známé síti Karlova pekárna. „Proces prodeje je v podstatě téměř dokončen. Cílem je provozování pouze několika prodejen, které jsou přímou součástí pekáren,“ uvedl.

„Ve všech případech jsme se snažili o zachování kontinuity prodeje, tedy aby noví majitelé prodejen



Foto: archiv E15

HLAVNÍ JE VÝROBA. Penam si ponechal jen několik prodejen v areálech svých pekáren.

pokračovali v provozování obchodu,“ dodal.

Přívodní plány pekařů byly přitom velmi ambiciózní a počítaly až se stovkou prodejen po celém Česku a pět desítek na Slovensku, část z nich na principu franšiz. „Říkáme tomu pekařství na rohu, kde prodavačka zná zákazníky téměř jménem. Mělo by to být o lidském přístupu,“ řekl před pěti lety v rozhovoru pro deník E15 ředitel Penamu Jaroslav Kurčík o tehdejších představách.

Podobné síť přitom budují zejména menší pekárny. Pro ně to má smysl i proto, že se tak mimo jiné mohou pojišťovat proti tomu, kdyby se nedohodily s některým z řetězců, přes něž se prodává většina pečiva v České republice. Vlastní síť prodejen tak neprovozuje ani tuzemská jednička United Bakeries.

Porovnej24.cz



810 800 080

Pojištění auta | Cestovní pojištění | Pojištění domácnosti

On-line sjednání pojištění pro veřejnost i poradce

- ✓ Srovnání a sjednání pojištění během 3 minut od 13 pojišťoven
- ✓ Vysoké provize za doporučení klienta
- ✓ Využívá již 3 000 poradců a 120 000 klientů



Registrujte se zdarma na:
www.Porovnej24.cz/poradci

GE Money se chystá vstoupit na pražskou burzu

■ Emise určená pouze velkým hráčům se může stát pátou největší vahou pražské burzy, její příchod je ale nejistý.

Jaroslav Bukovský

Nejpozději do konce června může pražská burza přivítat akcie v pořadí už čtvrtého finančního titulu. Americká GE Capital

hodlá uvést na domácí parket existující akcie své české bankovní dcery GE Money. Očekávanou velikostí emise atakující 70 miliard korun by banka zaútočila na pozici pětiky pražské burzy.

Drobných investorů v Česku se ale emise netýká, akcie představující většinový podíl v bance nabídne americký vlastník pouze velkým hráčům.

„GE Capital se rozhodla tuto nabídku akcií určit pouze kvalifikovaným

mezinárodním a americkým institucionálním investořům, především pak z řad fondů spravujících peníze pojišťovnicích a penzijních společností,“ uvedl pro deník E15 šéf GE Money Tomáš Spurný. Dokončení procesu vstupu na burzu je podmíněno získáním souhlasu ČNB, ale i situací na kapitálových trzích.

General Electric v bance zůstane aktivní i po prodeji majority. Po šesti měsících

od vstupu na burzu plánují Američané podle Spurného svůj zbylý podíl začít postupně redukovat, a to prodejem akcií na trhu. Po dva následující roky pak hodlá GE poskytovat

bance podporu.

Stoprocentní balík akcií GE Money Bank v současnosti čítá 511 kusů, v souvislosti se vstupem na burzu tak v zájmu zlepšení jejich dostupnosti dojde k jejich dělení. „Se štěpením akcií počítáme v krátkém časovém

Vlastník chce nabídkou oslovit kvalifikované mezinárodní a americké institucionální investory.



horizontu. Předpokládáme, že výsledný objem akcií banky se bude pohybovat v řádu milionu kusů,“ dodává Spurný. Cena akcií na pražské burze by se tak pohybovala v řádu jednotek tisíc korun.

V případě úspěšného prodeje by šlo o největší pražskou primární nabídku akcií (IPO) za poslední léta. Analytici však upozorňují, že k ní nakonec nemusí vůbec dojít. „Je otázkou, zda se v prostředí úrokových sazeb kolem nuly nenajde kupec, který by byl schopen koupit celou emisi, a z IPO by tak sešlo,“ soudí portfolio manažer Consequ Vojtěch Železný.

GE Money by investory mělo lákat především dividendou. „Při mnou předpokládaném ocenění by banka nabízela v rámci odvětví nadprůměrný dividendový výnos,“ dodává analytik Cyrusu Marek Hatlapatka.

NÁZORY str. 14

PODPORA. I po prodeji majority zůstane mateřský gigant General Electric v bance aktivní. Dva roky následující po emisi hodlá bance poskytovat podporu. Loni česká GE Money vydělala 4,5 miliardy korun.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 11. 4. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,947
Čína	1	3,667
Dánsko	1	3,631
EMU	1	27,025
Chorvatsko	1	3,609
Japonsko	100	21,923
Kanada	1	18,267
Maďarsko	100	8,659
Norsko	1	2,881
Polsko	1	6,312
Rusko	100	35,530
Švédsko	1	2,911
Švýcarsko	1	24,851
Turecko	1	8,382
USA	1	23,724
Velká Británie	1	33,753

Akcie na pražské burze

11. 4. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	63,75	-0,70
ČEZ	399,60	-0,57
Erste Bank	658,40	-0,81
Fortuna	89,20	1,59
Kofola	410,00	-2,36
KB	5150,00	-0,92
NWR	0,15	-6,25
O2 CR	250,00	0,00
Pegas	790,00	-2,35
Philip Mor. ČR	13 582,00	0,61
PLG	208,00	0,00
TMR	630,00	0,00
Unipetrol	184,00	0,55
VIG	537,00	-1,05
Celkový objem (v tisících korun)	309 940,23	

Italové prošetřují Bank of China

Italská centrální banka provádí inspekci v italských kancelářích Bank of China, která již čelí obvinění, že pomáhala nezákonným přesunům peněz z Itálie do Číny. Inspekce podle zdroje agentury Reuters začala před několika dny. Bank of China nedávno otevřela pobočku také v Česku.

Italská prokuratura se snaží dostat před soud téměř 300 lidí, převážně Číňanů, a milánskou pobočku Bank of China kvůli přesunu více než 4,5 miliardy eur do Číny v letech 2006

až 2010. Soud ve Florencii posuzuje, zda by měly být vzneseny žaloby. Část vyšetřování se soustředí na vztahy mezi Bank of China a čínskou službou pro převod peněz Money2Money. Ta je nyní nefunkční, dříve však měla dominantní postavení v čínských platbách zasílaných z Itálie.

Podle prokuratur byly do Číny přesouvány peníze pocházející z ilegální práce či z daňových úniků. Zhruba 2,2 miliardy eur prý šlo přes milánskou pobočku Bank of China. /čtk/

Čiňany láká jihoamerická měď

Zdeněk Pečený

Druhá největší ekonomika bude pokračovat ve skupování měděných dolů, a to navzdory klesající ceně a nejistému vývoji. Čína se tak snaží do budoucna zajistit dostatek mědi.

Jerry Tiao, viceprezident společnosti Minmetals, která je v Číně druhým největším obchodníkem s mědí, na světové konferenci těžařů v chilském Santiagu uvedl: „Čína trpí nedostatkem nalezišť mědi. Jedinou cestou, jak si zajistit dostatek zdrojů, je jít do zahraničí.“

Krise těžařů Číně nahraňuje. Největší těžařské společnosti chtějí vybrané doly kvůli poklesu cen prodávat, aby mohly alespoň trochu snížit své zadlužení a změnit svůj obchodní model zaměřený na širokou škálu komodit. Čiňané budou mít brzy příležitosti k nákupu právě v Chile. Švýcarský Glencore by se tam rád zbavil dolu Lomas Bayas a americký Freeport-McMoRan se snaží prodat svůj podíl v dole El Abra.

Minmetals již vlastní obří důl Las Bambas v Peru,

který začal fungovat na počátku roku. „Takto velkých dolů je málo, vyprodukovat tunu mědi stojí stále více,“ uvedl na konferenci Tiao.

Právě tato jihoamerická země trpí poklesem zájmu o měď nejvíce. Nacházejí se tam tři z pěti největších měděných dolů na světě. Peruánské vládě to ale nyní dělá těžkou hlavu. Vláda při svých plánech počítala s cenou 2,35 dolaru za libru mědi. Cena za poslední rok ale klesla o čtvrtinu a nedávno se podívala i pod dva dolary, ačkoli se nad tuto hladinu již vrátila. Včera se měď prodávala za 2,08 dolaru.

Loni v prosinci Čínský výbor pro kontrolu a dohled nad státním majetkem uvedl, že se Minmetals spojí se stavební firmou Metallurgical Corp of China. To dá nové skupině kontrolu nad celým dodávkovým řetězcem od těžby přes zpracování až po výstavbu. Minmetals však pravděpodobně v boji o prodávané doly čeká konkurence nadnárodních těžařů BHP Billiton a Rio Tinto, kteří si zachovávají pozitivní pohled na vývoj cen mědi.



Foto profimedia.cz

ŽÁDOST VYSLYŠENA. Volání bývalého zaměstnance závodu Tata Steel v severoanglickém Scunthorpe po záchraně místní ocelárny vyslyšela investiční firma Greybull Capital. Rodinná společnost s indickou matkou ocelárny jednala o koupi podniku od prosince.

Tata Steel prodala první z britských oceláren

■ Indický ocelářský gigant Tata Steel zahájil ústup z Velké Británie. Po prodeji ocelárny Scunthorpe přijde na řadu závod v Port Talbot.

Jan Stuchlík

Jen jednu libru získá indický ocelářský gigant Tata Steel z prodeje své britské ocelárny Scunthorpe a návazných provozů a závodů na válcování dlouhých produktů. Na straně kupujícího už to tak jednoduše nevypadá. Fond soukromého kapitálu Greybull Capital

za jednu libru převezme ztrátovou ocelárnu i s dluhy a ještě se zavázal, že do ní investuje 400 milionů liber.

Fond, který založil bývalý investiční bankéř zkrachovalé Lehman Brothers Nathaniel Meyohas, přejmenuje firmu na tradiční britskou značku British Steel. Do roka chce z ocelárny, kde pracují přes čtyři tisíce zaměstnanců, udělat ziskový podnik. Na záchraně se budou muset podílet i zaměstnanci. Ještě před uzavřením akvizice se zavázali, že na rok se jim sníží mzdy o tři procenta. Škrty přijdou také v důchodovém zabezpečení.

Změna majitele divize dlouhých produktů je teprve začátkem rozprodeje britského impéria Tata Steel, která se ze země stahuje kvůli ztrátám, vysokým výrobním nákladům a přílivu levné čínské oceli. „Dnešní dohoda o prodeji Scunthorpe vysílá potenciálním investořům pozitivní signál o zbytku aktiv Tata Steel ve Velké Británii,“ prohlásil státní tajemník pro obchod Sajid Javid, který v uplynulých týdnech několikrát schytl kritiku za přístup vlády ke krizi britského ocelářství.

Tata na prodej

Tata Steel má v Británii přes 15 tisíc zaměstnanců. Dalších 25 tisíc pracovních míst je na oceláři závislých v návazných oborech. Dosud Tata provozovala dvě ocelárny Port Talbot a Scunthorpe a výrobu specializovaných ocelí v Rotherhamu. Celkem vyrobí v Británii 11 milionů tun oceli za rok.

Další na prodej je waleská ocelárna Port Talbot, kde je ve hře osud 15 tisíc pracovníků. O tu předběžně projevil zájem další Ind Sanjeev Gupta, kterému patří ocelářská společnost Liberty House. Budoucnost vidí v přebudování klasické integrované ocelárny na konvertorový provoz, kde se bude ocel vyrábět jen ze šrotu. Nicméně v neděli v listu Sunday Telegraph připustil, že pokud by riziko nezdaru restrukturalizace bylo vysoké, do akvizice nepůjde. Gupta přitom sází na pomoc vlády, která mu dovolí ocelárny živit levnou dotovanou elektřinou z obnovitelných zdrojů. Prodej by měl být hotov do konce května.

Krátce

Vedení Volkswagenu vypracuje strategii s odbory

Nejvyšší vedení a závodní rada Volkswagenu vypracují rámec budoucí strategie pro hlavní divizi osobních aut. Prioritou bude zachování výroby v Německu. Je to výsledek zasedání řídicího výboru dozorčí rady. Na odměnách managementu se výbor nedohodl. Mluvíci koncernu zároveň uvedl, že se skupina chystá po devíti měsících od vypuknutí emisního skandálu poprvé vydat dluhopisy, a to ještě ve druhém čtvrtletí.

Vice E15.cz

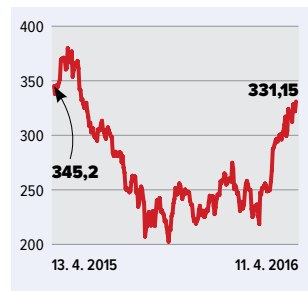
Vlastník Daily Mail zvažuje převzetí Yahoo

Britský deník Daily Mail jedná s několika investory o společné nabídce na převzetí internetových aktivit Yahoo. Uchazeči o aktivity Yahoo mají nabídky předložit do 18. dubna, zájem již vyjádřily asi čtyři desítky firem. Vážných uchazečů bude ale zřejmě nakonec méně.

Airbus ve čtvrtletí zaostal za Boeingem

Evropský výrobce letadel Airbus v prvním čtvrtletí dodal zákazníkům 125 letounů a získal zakázky na 32 strojů. Zaostal tím v obou ukazatelích za americkým Boeingem. Po započítání zrušených objednávek vykázal Airbus zakázky na pouze deset nových letadel. Boeing jich měl 122. /čtk/

Vývoj akcí Tata Steel (rupie*/akcie)



*100 rupie = 35,7 koruny

Pramen REUTERS

Srbský premiér varuje před izolací

■ Příští neděli proběhnou v Srbsku předčasné parlamentní volby.

Jan Pavec

Premiér Aleksandar Vučić bije dva týdny před volbami na poplach. Po osvobození předsedy Srbské radikální strany Vojislava Šešelje z obvinění trestního tribunálu v Haagu šéf vlády varuje před posilováním politických sil, které by balkánskou zemi mohly poslat zpět do izolace. Ultrapravicový Šešelj je totiž velkým odpůrcem přibližování Srbska k NATO i k Evropské unii. „Našími přáteli mohou být jenom ti, kdo

volby a demokracii by jeho volební koalice získala 53 procent hlasů.

Je tedy otázkou, zda současný srbský premiér prostě neblufuje, aby si zajistil pohodlnou nadpoloviční většinu. Tuto myšlenku zastává analytik Nového srbského institutu politických věd Džordže Vukadinović: „Vučić chce úplné vítězství, aby nemusel vstupovat do koalice.“

Vučić potřebuje prosadit reformy, na nichž se dohodl s Mezinárodním měnovým fondem, aby mohl zemi fiskálně konsolidovat a přiblížit ji Evropské unii. Představitelé MMF by rádi viděli reformu státní správy,

Šešeljevě politice vyhlásil „urputný boj“, prý by vedla k izolaci země. Původně ovšem na nacionální kartu hrál i Vučić, v devadesátých letech byl členem Šešeljevovy radikální strany, jako ministr informací pokutoval novináře kritizující vládu a zakázal vysílání cizích televizí. Od té doby ovšem alespoň navenek prošel politickým přerodem a své činnosti za časů prezidenta Slobodana Miloševiče veřejně lituje.

Vztah Srbů k Evropské unii je podle předloňského průzkumu agentury Ipsos dost složitý. Pozitivně vidí integrační projekt s EU 32 procent dotázaných, v případě Ruska to je ale 52 pro-



MAKEDONSKÝ ARZENÁL. Nechtění obyvatelé tábořiště v Idomeni ukazují, jakými prostředky proti nim v neděli vyrukovala makedonská policie.

Řecko a Makedonie se prou kvůli zásahu na hranicích

Řecko a Makedonie se dostaly do sporu kvůli postupu makedonské policie vůči migrantům, kteří se v neděli poblíž Idomeni pokusili násilně překročit hranice. Nejspíše kvůli šíření falešné informace, že hranice je opět otevřená. Makedonská policie proti nim použila slzný plyn a podle řecké vlády také gumové projektily a zábleskové granáty. Makedonská strana ale informace o použití projektilů odmítá. Zranění mezi běženci utrpělo podle organizace Lékaři bez hranic na tři stovky lidí, většina měla dýchací obtíže. Lehce zraněno bylo i 23 makedonských policistů.

Podle prezidenta Prokopise Pavlopulose je takový zásah proti běžencům nepřijatelný. „S takovým jednáním vůči uprchlíkům nemá sousední země místo v EU ani v NATO,“ řekl na adresu Makedonců, s nimiž mají Atény napjaté vztahy dlouhodobě. Premiér Tsipras označil postup policie za „velkou ostudu pro ev-

ropskou kulturu a pro zemi, jež chce být její součástí“.

Makedonské ministerstvo vnitra zase uvedlo, že řecká policie se ani nepokoušela zasáhnout a migranty zastavit, čímž přispěla k eskalaci násilí. Podle Skopje se přes hranice pokoušelo dostat asi tři tisíce migrantů.

Náměstek řeckého ministra vnitra Nikos Toskas

v řecké televizi Skaï varoval, že frustrace a hněv migrantů, kteří v Řecku čekají v provizorních uprchlíckých táborech na jakoukoli možnost

vycestovat dále do Evropy, může vést k jejich radikalizaci a k tomu, že se stanou snadnou kořistí náborů islamistů. „To, co vidíme dnes, jsou zítřejší džihádisté,“ řekl.

Včera dopoledne byla situace v Idomeni klidná. Organizace Lékaři bez hranic, jejíž zástupci v táborech působí, ale po poledni na Twitteru napsali, že v oblasti se začíná opět zvyšovat napětí a že lidé začínají znovu protestovat.



NENECHÁVÁ NIC NÁHODĚ. Odpověď na otázku, zda Vučić (vlevo) nacionalistickým strašákem Šešeljem jen blufuje, nebo se srbského šovinismu opravdu obává, zná jen on sám.

nás nebombardovali,“ řekl šedesátiletý radikál, kterého z Haagu pustili už v roce 2014 kvůli zhoubné rakovině.

I když Šešelj tvrdí, že by v nadcházejících volbách měla jeho strana získat až čtvrtinu hlasů, podle posledního průzkumu by dostala jen pět procent, s nimiž by sotva proklouzla do parlamentu. Předseda vlády přesto o radikálech mluví jako o velkém nebezpečí pro svůj volební výsledek. „Nikdy jsme nebyli tak blízko k prohře ve volbách. Je jasné, že ostatní skupiny se mohou sjednotit a vytvořit vládu,“ řekl Vučić na základě výzkumu, který si vláda nechala vypracovat po osvobození Šešelje. Konkrétnější data ovšem nezveřejnil. Přitom podle posledního průzkumu Centra pro svobodné

privatizaci a transformaci státních společností. Premiér vyhlásil za svůj cíl připravit zemi na vstup do Evropské unie do roku 2020.

„Ptám se voličů, jestli chtějí stabilní a bezpečné Srbsko, nebo návrat k časům nejistoty. Věřili jsme, že jsou už za námi,“ řekl novinářům Vučić.

Přesto většina Srbů evropskou integraci země podporuje. Sedm z deseti by preferovalo, aby jejich děti žily v EU a jen 17 vidí jako lepší možnost Rusko. Věří, že členství v projektu bude mít pozitivní vliv na ochranu lidských práv, právní systém, školství i ekonomiku.

Chorvatsko zabránilo otevření další kapitoly

Otevření další kapitoly přístupových rozhovorů Srbska s EU koncem minulého týdne zablokovalo Chorvatsko. Důvodem je spor o srbský zákon o stíhání válečných zločinců. Srbsko o vstupu do unie vyjednávalo od počátku roku 2014. V pátek se měly otevřít dvě nové kapitoly: Justiční systém a základní práva a Svoboda a bezpečnost. Zástupkyně Chorvatska v pracovní skupině ale otevření kapitoly o justici odmítla. „Srbskou vládu rozhodnutí Chorvatska zaskočilo,“ uvedl premiér Vučić. „Nenecháme se nikým v Evropě či ve světě, ani Chorvaty, vydírat ani ponižovat. Máme teď nímí padnout na kolena a žebrat? Srbsko nepřijme žádné ultimátum,“ dodal. /čtk/

Zranění mezi běženci utrpělo podle organizace Lékaři bez hranic na **tři sta** lidí, většina měla dýchací obtíže.

Radikálové v Sýrii obnovili útoky na vládní jednotky

■ Dva dny před ohlášeným zahájením dalšího kola mírových rozhovorů je subtilní příměří v Sýrii ohroženo.

Radikální Fronta an-Nusrá obnovila boje na severu Sýrie i v jejích pobřežních oblastech, a dva dny před ohlášeným zahájením dalšího kola syrských mírových rozhovorů tak ohrožuje příměří. Podle organizace syrských ochránců lidských práv SOHR se aktivizovala i organizace IS, jež dobyla zpět město ar-Raj na turecké hranici. I když příměří dohodnuté v únoru se netýká ani jedné z těchto skupin, operace syrské armády proti nim mohou příměří ohrozit.

An-Nusrá zahájila ofenzivu na třech frontách – v provinciích Halab, Hamá a Latákíja, řekl Ramí Abdar Rahmán ze SOHR. Syrská armáda potvrdila, že „ozbrojené skupiny“ se snaží útočit na vojenské pozice v Latákíji a Hamá, ale postoupit se jim jim nedaří.

Příslušníci IS bojují o Dajr az-Zaur jako o klíčovou oblast, která umožňuje udržet spojení mezi oddíly IS v Iráku a syrské Rakce, středisku oblasti pod kontrolou členů Islámského státu. Ar-Raj je z podobného důvodu pro IS důležitý, protože jím vede trasa využívaná k zásobování

oddílů IS v Sýrii z Turecka. IS město znovu vybojoval včera ráno a spolu s ním drží také okolní vesnice.

Mírové rozhovory mají být obnoveny zítra v Ženevě a jejich koordiná-

Mualim ale řekl, že dohodu o klidu zbraní porušují teroristé na příkazy vydávané z Turecka a Saúdské Arábie.

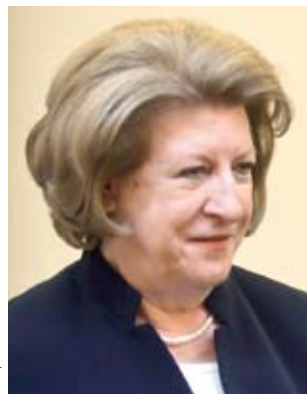
tor, zmocněnec OSN Staffan de Mistura, včera jednal v Damašku s ministrem zahraničí Validem Mualimem. Žádal jej, aby Damašek udržel příměří a umožnil další humanitární dodávky. Mualim ale řekl, že dohodu o klidu zbraní porušují teroristé na příkazy z Turecka a Saúdské Arábie vyvoláváním nových konfliktů, aby rozhovory mařili. /čtk/

Polsko stahuje experty z Benátské komise

Polský ministr zahraničí Witold Waszczykowski oznámil, že země neprodlouží mandát dvěma polským právníkům pracujícím pro Benátskou komisi Rady Evropy. Tato komise nedávno kritizovala Varšavu za kroky, které vláda podnikla vůči tamnímu ústavnímu soudu. Podle pravidel, která

Jak šéf polské diplomacie uvedl, ve funkci skončí jak expremiérka z devadesátých let Hanna Suchocka (na snímku), která je viceprezidentkou komise, tak další polský člen komise Krzysztof Drzewicki. Oba jsou zkušenými právníky a pro komisi pracovali dlouhé roky. Oběma polským ústavním expertům mandát vyprší v dubnu. Ani jeden z nich není nijak napojený na současnou polskou vládní stranu.

Odborníci z Benátské komise minulý měsíc varovali, že kroky nové polské vlády vůči tamnímu ústavnímu soudu „oslabují demokracii, respektování lidských práv a právní stát“. Komise kritizovala jako neústavní volbu nových členů ústavního soudu. Nelíbí se jí ani to, že by nejvyšší soudní instance v zemi měla rozhodovat za účasti nejméně 13 z celkem 15 soudců, a to dvoutřetinovou většinou, zatímco až dosud stačilo devět soudců a prostá většina. /čtk/



v Benátské komisi platí, se přítom ani jeden z polských expertů na vydání rozhodnutí týkající se Polska nepodílel.

Krátce

Prokuratura: Atentáčníci si původně vyhlédli Euro

Původním terčem teroristického útoku plánovaného brusselskými atentáčníky bylo fotbalové mistrovství Evropy, jež proběhne v létě ve Francii. Belgická prokuratura už v neděli uvedla, že islamisté chtěli původně místo Bruselu útočit ve Francii. Postup policie jim v tom prý ale zabránil.

Kerry v Hirošimě utčil oběti amerického náletu

Americký ministr zahraničí John Kerry u příležitosti návštěvy Hirošimy zavítal do památníku obětí amerického jaderného útoku na toto město za druhé světové války. Učinnil tak jako první šéf americké diplomacie. Kerry uvedl, že by do Hirošimy chtěl přijet i prezident Barack Obama.

Začíná první soud se silvestrovským násilníkem

V Düsseldorfu začal první soudní proces kvůli silvestrovským útokům na ženy, které byly spáchány v několika německých městech. Obviněný je třiatřicetiletý Maročan, který údajně v centru Düsseldorfu osahával jednu z obětí. Proces by měl trvat do června.

Ivan Mikloš v Kyjevě zůstane „jen“ poradcem

Slovenský politik Ivan Mikloš nebude ministrem financí příští ukrajinské vlády, ale zůstane poradcem. Mikloš chtěl do nové vlády předseda ukrajinského parlamentu a pravděpodobný šéf nového kabinetu Volodymyr Hrojsman. /čtk/

A161003497

INZERCE

VŠE O VAŠICH
OBLÍBENÝCH SERIÁLECH
NA JEDNOM MÍSTĚ!

HOUSE
of CARDS

THE
WALKING DEAD

GAME OF THRONES

EDNA

WWW.EDNA.CZ

HERCI

FOTKY

VIDEA

DISKUSE

Na „vychodze“ Kotlebovi nepomáhá boj proti migraci, ale životní styl

■ Překvapivý úspěch slovenské krajní pravice mnozí připisovali protiimigrační rétorice premiéra Roberta Fica. Jenže tahle česká optika tady neplatí. Slováky mnohem více trápí **dlouhodobě neřešené problémy** zdravotnictví, školství a vysoké nezaměstnanosti. Ty spolu s **všudypřítomnou korupcí a klientelismem** vytvářejí obrovskou a nebezpečnou frustraci z politiky. Zvláště patrná je v chudších místech Slovenska, jakým jsou i Michalovce, čtyřicetitisícové město na samém „vychodze“ země.

Jan Pavec

Peto z Michalovců odejde. Za pár měsíců opustí svou práci v továrně kvůli práci v Anglii. Místo chce sehnat přes agenturu, aby se vyhnul chybě svého známého. Ten zkoušel na ostrově za kanálem najít práci na vlastní pěst. Aby vystačil s penězi, jedl jen dovezené instantní polévky. Vrátil se za měsíc, bez práce a podvyživený.

„K čemu je mladým demokracie, když stejně všichni musí jezdit za prací do Anglie? Divím se jim, že nevezmou transparenty a nejdou to změnit,“ rozčílil se asi šedesátiletý muž s brunátnou tváří ve frontě před pekárnou Filko.

KÁŽDÝ NADÁVÁ. NAD PIVEM

Ve městě je 14,5procentní nezaměstnanost, nejvíce pracovníků má továrna na kabely Yazaki. V podniku na kraji Michalovců pracují čtyři tisíce lidí. Podle počtu nabraných směn si vydělávají mezi třemi až čtyřmi stovkami eur čistého. V průmyslu a stavebnictví pracuje více než osm z deseti lidí v kraji.

„Každý tu nad pivem nadává. Jenže se nikdo neodvážá ozvat. Šéf ti řekne: ‚Chceš víc? Tak si jdi, před bránou tu máme deset takových jako ty,‘“ říká v zakoupené hospodě nad půllitrem piva padesátiletý Juro, který pracuje jako řemeslník na stavbách. „Před krizí se tu už začalo žít docela dobře, pak se s platy šlo dolů. A ty už se od té doby, na rozdíl od cen zakázek, nezvedly.“

Juro je přesvědčen, že šéfové společností jsou mezi sebou na výši mezd domluveni. Jednou se přichomýtl k debatě dvou členů vedení firem. „Jeden druhému hučel do hlavy: ‚Proč do lidí tak cpete peníze?‘ Myslel jsem, že po něm hodím šálek s kafem, který jsem držel v ruce,“ líčí přesvědčivě Juro. Jeho intonace rychle skáče zdola nahoru a zase dolů, v místním nářečí je

slyšet hodně z polštiny, němčiny, ale i ze spousty dalších jazyků.

Z KAŽDÉ RODINY NĚKDO

Možná mu pomohla právě tahle specifická jazyková vybavenost, když se vydal jako spousta jiných pracovat do zahraničí. Neexistují oficiální statistiky toho, kolik lidí opustilo město kvůli vyhlídkám výdělků v Anglii nebo Rakousku. Téměř každá rodina má však alespoň jednoho příbuzného, který odešel a vrací se jenom na svátky.

Odráží se to i v dopravě. Z letiště v nedalekých Košicích začal přede dvěma lety létat do Londýna nízkokladový dopravce Wizzair.

V Rakousku je velký zájem hlavně o sestry a ošetřovatelky. Ty si tam vydělají minimálně dvojnásobek svého domácího platu. Ze 43 tisíc Slováků v alpské zemi jich 25 tisíc pracuje ve zdravotnictví. Mezi východním

Slovenskem a Rakouskem ale neexistuje žádné přímé a cenově dostupné spojení. Už léta tu proto vzkvétá byznys s dopravou sestřiček a ošetřovatelek mikrobusy. Po třech týdnech práce v Rakousku naloží další turnus a odvezou je na týden za rodinami domů. Tak to běží pořád dokola už celé roky.

Tito pracovníci ve slovenském zdravotnictví chybí, personální situace je tu ještě horší než v Česku. U nás je sester 80 tisíc, na Slovensku se zhruba poloviční populací 30 tisíc. Špatnou situaci doplňují zastaralá a často nevyhovující zdravotnická zařízení.

NEMOCNÍ PŘÍSTÁVAJÍ PŘÍMO PŘED HRBITOVEM

Obyvatelé Michalovců a přilehlého okolí čekají na lepší a příjemnější nemocnici dlouho. Lidé spí na pokoji po šesti na proleželých postelích, pro celou chodbu je k dispozici jediná toaleta. Kvůli stavu místní porodnice jezdí zdejší ženy raději rodit do půl hodiny vzdáleného Humenného.

Snaha o zlepšení tohoto stavu tu byla už před dvaceti lety. V roce 1997 se začal stavět nový pavilon podle ambiciózního projektu, který sliboval jedenáct podlaží a heliport na střeše. Ten se ovšem později smrškl na pět a nakonec se zastavil úplně kvůli nedostatku peněz. Vrtulníky s nemocnými dnes odlétají a přistávají na ploše přímo před městským hřbitovem. Z rozestavěného pavilonu zbyl jen betonový skelet a promarněných 280 milionů tehdejších slovenských korun. Stavba se zbourala v minulém roce, kdy nemocnici převzala spo-



STARÁ A NOVÁ. Občané města Michalovce by se měli nové nemocnice dočkat za rok a půl. Ta stará má nejlepší časy dávno za sebou.



V CIVILU. Šéf Lidové strany Naše Slovensko Marian Kotleba už nechává svou proslulou uniformu fašistických Hlinkových gard v šatníku. Volila ho více než pětina provoláčů.

lečnost Svět zdraví vlastněná finanční skupinou Penta. Ta staví novou budovu podle zahraničních vzorů.

S výstavbou se spěchá, dělníci v reflexních vestách kmitají na prázdných patrech nové betonové kostry i během velikonočních svátků, které se na východě Slovenska berou mnohem vážněji než v Česku. Budova by měla být hotová na začátku roku 2018. Finanční skupina Penta zastoupená kromě jiného i v kauze Gorila se na Slovensku netěší nejlepší pověsti. Navzdory tomu je to právě soukromá společnost, která po očividném fiasku státu s výstavbou nemocnice přebrala vedení a v areálu špitálu začínají být vidět první výsledky.

PĚČE O ZDRAVÍ ROZHODUJE

Podle volebního průzkumu společnosti Median byl právě stav zdravotnictví tématem, které Slováci považovali za nejzásadnější. Slovensko na něj dává v poměru k HDP o procento více než Česká republika. Podle statistik Eurostatu o odvrátitelných úmrtích by ovšem slovenské zdravotnictví ročně zachránilo více než tři tisíce lidí, pokud by bylo stejně efektivní jako to české.

Stav zdravotnictví je jedním z důsledků neefektivního vládnutí. Jednoduché populistické kroky přestávají stačit, občané chtějí vyřešit

závažné problémy zdravotnictví, nezaměstnanosti a školství. Tyto dlouhodobé problémy spolu s klientelismem a korupcí přítomnými ve všech částech politického spektra ničí jakýkoli pokus o zbytky důvěry v politickou elitu.

MIGRACI TU NEŘEŠÍ

I díky tomu se do parlamentu dostala krajně pravice Lidová strana Naše Slovensko pod vedením Mariana Kotleby, která získala ve volbách osm procent hlasů. Mezi provoláči podle exit pollu televize Markíza dokonce vyhrála s 22 procenty hlasů. Přitom témata jako migrace nebo soužití s menšinami Slováky tolik nepálí.

„Kotlebu volili z recese hlavně lidi bez práce,“ myslí si už zmiňovaný Peťo, který před pár lety skončil střední školu. Sám volil pravickou Svobodu a Solidaritu Richarda Sulíka, líbí se mu její ekonomický program. Pro Lidovou stranu ale má pochopení. „Kotleba není fašista, to z něho jenom vytvořila média.“

Podobný názor jako Peťo sdílí většina oslovených Michalovčanů, Marian Kotleba tu má pověst někoho, kdo konečně něco dělá. Východoslovenské město přitom rozhodně není baštou Lidové strany. Kotleba tu dostal o procento méně než ve zbytku republiky, nadprů-

měrné výsledky zde naopak má Ficův Smer.

PO KOMUNITĚ ZBYLA JENOM CEDULKA

Kotleba se přitom hlásí k odkazu válečné Slovenské republiky, jež byla snaživým satelitem Hitlerovy Německé říše. Do transportů smrti tu místní Židé nastupovali rozhodnutím vlády prvního slovenského státu.

Kotlebovi hraje do karet, že na rozdíl od práce nebo zdravotnictví se ale o historii v Michalovcích nemluví. Před válkou tu žila jedna z největších židovských komunit na Slovensku. Jedinou

její připomínkou je malá tabulka na budově polikliniky pár kroků od míst, kde stávala synagoga. V sedmdesátých letech ji zbourali komunisté a slibovali místo ní postavit divadlo. Zůstalo ale jen u slov. Místo stánku múz je tu teď parkoviště a obchůdky s architektonickou estetikou devadesátých let.

Povědomí o válečných událostech je u mladých chabé a podle průzkumu Dokumentačního střediska holokaustu to je celoslovenský problém. Podobně jako v Česku se učitelé dějepisu do moderní historie raději příliš nepouštějí.

MEDIÁLNÍ MAINSTREAM NIKOHO NEZAJÍMÁ

Není to ale jen v neutěšeném stavu školství a vzdělávání, informacím o ultrapravicové povaze Kotlebovy strany lidé nevěří ještě z jednoho důvodu – důvěra vůči médiím je totiž obecně nižší než v Česku. Oblibu získávají konspirační média jako rádio Slobodný vysílač nebo časopis Zem a vek.

Částečnou pravdu v nich vidí i Filip Kadavský, který v Michalovcích vede malé kulturní centrum FreeDom. „Ukazují, jak svět doopravdy funguje. Na rozdíl od těch mainstreamových si informace dohledávají a ověřují,“ říká zpoza baru absolvent pražské VŠE. Filip je našťavný, že v čele slovenské vlády bude i nadále levicový Smer. „Co je to za systém, kde jedna strana vládne všemu. Ti lidé by měli jít sedět,“ říká Filip. „Různým stranám politické pravice přitom lidé dali sedmdesát procent hlasů.“

Frustraci z politiky ve městě, které je vzdušnou čarou blíže ukrajinskému Užhorodu než Košicím, posiluje i pocit, že se na jeden z nejchudších koutů země zapomnělo. Místní si myslí, že jejich hlas do Bratislavy nedolehne. Různými způsoby je tu z politické scény frustrovaný každý. To není nic výjimečného, ale na Slovensku tohle rozčarování spolu s chronickými sociálními problémy tvoří nebezpečnou směs. A Kotlebovy preference i po volbách rostou. **Více E15.cz**



PROČ NE. Politicky v Michalovcích dominuje levice, ale i Kotleba tu získal sedm procent hlasů.

Tvář dne



„Koalice fungovala až na pár věcí dobře a nevidím důvod, proč bychom teď měli kopat do svých partnerů,

řekl brněnský primátor
Petr Vokřál
str. 3

Foto: ČTK

Komentář

Lukáš Kovanda



Amerika prchá pryč

Je to téměř přesně rok, co se konglomerát General Electric rozhodl zbavit většiny aktiv své finanční odnože GE Capital. Jeden z 12 zakládajících členů Dow Jonesova indexu z roku 1896 tak zahájil proces, na jehož konci má zůstat společnost opět plně zaměřená na svůj prapůvodní jadrový byznys, tedy průmyslovou výrobu. Letecké motory, zařízení pro těžbu ropy či zdravotnické pomůcky namísto hypoték, účtů a toxických cenných papírů. Ano, i GE Capital se radí k ústavům těžce zasaženým finanční krizí.

Firma se zkrátka, jak se říká, vrací ke kořenům – a ještě zhruba rok se k nim vracet bude. Loni zveřejněný plán počítá s dvouletým procesem rozprodeje finančních aktiv. V českém vydání se tento návrat ke kořenům projevil tak, že se na pražské burze začne obchodovat s novým titulem. To je v naší kotlině, zvyklé z posledních patnácti let na žádnou až dvě nové burzovní emise ročně, určitě svátek.

Akcie GE Money Bank budou prostřednictvím pražského parketu nabídnuty institucionálním investorům.

Rozprodej finančních aktiv GE se pochopitelně netýká jen Česka. Třeba v Polsku se Američané zbavují ústřední části své tamní bankovní odnože Bank BPH. Prodávají ji konkurenční Alior Bank, přičemž americký konglomerát si ponechá jen část Bank BPH zabývající se správou aktiv a také její hypoteční portfolio. Rozprodej ruší odkaz legendárního bosse GE Jacka Welche, který

V naší kotlině, zvyklé na žádnou až dvě nové emise ročně, je začátek obchodování s novým titulem vždycky svátek.

se právě do oblasti financí rázně rozkročil. Jenže to se psala osmdesátá a devadesátá léta a finance byly zlatým dolem. Po roce 2008 se z bankovníctví stal méně ziskový, zato však rizikovější byznys. Finanční domy čelí mnohem přísnějšímu dohledu – a zejména pak velcí systémoví hráči, mezi které patří i GE Capital.

V Česku prodej GE Money zapadá ještě do jednoho

důležitého, byť bezprostředně nesouvisejícího příběhu. Je jím stahování amerického kapitálu ze země a pokles jeho relativního významu u nás. V letech 1998 až 2008 podíl USA v rámci přímých zahraničních investic v Česku klesl z 8,2 procenta na pouhých 2,8. A poměrně nízký zůstává i nadále. Třeba v roce 2014 byl z hlediska přímých zahraničních investic v Česku relativně významnější i takový Kypr. Naši republiku už opustily ikony amerického hospodářství jako Boeing, Conoco Phillips nebo Exxon Mobile. Čímž ovšem není řečeno, že od nás americký kapitál prchá zcela. Jeden příklad za všechny: právě GE, konkrétně GE Aviation, u nás plánuje postavit centrum vývoje a výroby turbomotorů.

Přesto se nelze ubránit dojmu, že stahování GE je projevem „nového normálu“. Tedy slábnoucího ekonomického zájmu USA o středoevropský region. Ten je dán jednak objektivně, třeba právě náročnějším pokrizovým prostředím ve finančnictví a obecněji slabší globální ekonomickou pozicí USA, a jednak subjektivně, tedy tím, že americký kapitál zkrátka v rostoucí míře preferuje jiné kouty světa.

Autor je hlavním ekonomem společnosti Roklen

Glosa

Ministři jako mrtví brouci

Vláda nemá názor na to, zda zdanit finanční náhrady, které stát vyplácí církvím za jejich bývalý majetek. Přesněji koalice není schopná se na společném postupu dohodnout. Takže kabinet zaujal neutrální stanovisko. Pro zdanění už se dříve vyslovili zástupci ANO, jednoznačně proti jsou lidovci. Socialisti, kteří si na odporu proti církevním restitucím postavili celou jednu volební kampaň, jsou najednou zdrženliví. Jde jim o zachování současné koaliční vlády.

To je tedy skutečně názor, který v nás utvrdí jistotu, že žijeme v právním státě. Podle stávajícího zákona o daních z příjmů finanční náhrada není předmětem daně stejně jako příjem z bezúplatného nabytí majetku v rámci restitucí. O komunistickém návrhu bez ohledu na stanovisko vlády bude jednat sněmovna a ta také rozhodne. Přesto – kdo jiný než vláda by měl dbát na to, aby se plnila legitimní očekávání ať občanů či institucí, v tomto případě církví? Na roli mrtvého brouka ministři nemají nárok.

Jana Havlígerová



Kresba: Milan Koumrovský

Velkolepý Hellboy podruhé

■ Nakladatelství Comics Centrum chystá další obří komiks. Půjde o pokračování Mignolova Hellboye, které v jednom svazku nabídne hned čtyři dobrodružství.

Stanislav Šulc

Po více než roce se nakladatelství Comics Centrum rozhodlo připravit dalšího velkolepého Hellboye. V jednom ohromném svazku by měly pod názvem Hellboy: Pekelná knižnice kniha druhá vyjít čtyři komiksově příběhy slavného superhrdiny, kterého vytvořil Mike Mignola. „Na první pohled zarazí zařazení desátého dílu Hellboye místo osmého, ale je to logické. Pekelné knižnice vždycky obsahují dvě knihy s pokračujícím

dlouhým příběhem a dvě knihy povídek. Zároveň jsou povídky chronologicky uspořádané. Proto v této knižnici také chybí povídka Mateřské znaménko, která bude součástí třetí – poslední – Pekelné knižnice,“ prozrazuje šéfredaktor Comics Centra Václav Dort.

Nakladatelství však stejně jako v případě předchozích velkých svazků cílících také na sběratele využívá formu závazných předobjednávek. „Minimální počet je jako u první Pekelné knižnice 300 kusů. Pokud se do 15. května objednávky nesejdou, peníze vrátíme,“ říká Dort. Informace z webových

stránek nakladatele však naznačují, že by s pokorením této hranice neměl být problém. Po prvním týdnu byl limit splněn ze 74 procent. „Jsme opatrně optimističtí a věříme, že se dostaneme k podobným číslům jako v případě prvního svaz-

ku,“ sdělil deníku E15 šéf Comics Centra. První Pekelné knižnice se v roce 2014 prodalo přes 800 kusů.

Z velkých knih Comics Centra se stávají solidní sběratelské kousky, u nichž v čase výrazně roste hodnota.

Například první Pekelná knižnice se v předobjednávkovém cyklu prodávala stejně jako druhá za 2200 korun. Na portálu Aukro se však nyní její cena pohybuje mezi pěti šesti tisíci.

Během prvního týdne lidé objednali **222 knih,** tedy 74 procent požadovaného minima.



Krátce

Zlínský festival zahájí digitalizovaný Baron Prášil

Digitálně restaurovaný snímek Baron Prášil zahájí letošní zlínský filmový festival pro děti a mládež. Film Karla Zemana bude součástí sekce Pocta velikanům – 80 let zlínského filmového studia, kterou dramaturgové Zlín Film Festivalu

připravili pro diváky k výročí zlínských ateliérů. Digitální restaurování Barona Prášila se nyní dokončuje.

ČT nakupovala v Cannes. Ulovila chystaného Sherlocka

Česká televize koupila práva na vysílání čtvrté řady seriálu Sherlock, která se začala natáčet

letos v dubnu. Na veletrhu audiovizuální tvorby ve francouzském Cannes získala i seriály Kettering Incident a Happy Valley, rovněž z produkce britské stanice BBC. Vedle tří seriálů veřejnoprávní televize podle ředitele programu Milana Fridricha pořídila sérii historických a přírodopisných dokumentů, koncerty a filmy. /čtk/

Minirecenze

FILMY Spotlight

(Režie: Tom McCarthy)
Šokujícím vítězem letošního hlavního Oscara se stalo novinářské drama Spotlight. Snímek režiséra Toma McCarthyho přesto vstupuje do českých kin až nyní, tedy více než měsíc po Oscarech, a také s daleko menší reklamou, než bývá u „oscarovek“ obvyklé. Není se však čemu divit, protože snímek není nikterak pompézní, nezvoní prvoplánovými hvězdami ani nijak oslnivou formou. Namísto toho staví soustředěně odvyprávěný příběh, který má strhnout sám o sobě. Snaha hrstky novinářů prolomit mlčení bostonské katolické smetánky kvůli zneužívání dětí kněžními ale osloví spíše klubové publikum než zástupy diváků. Letošní rozhodnutí americké filmové akademie zkrátka velký PR potenciál nemá. Solidní film, kterých každý rok vzniknou desítky.

Stanislav Šulc



Schneider vs. Bax

(Režie: Alex van Warmerdam)
Pozoruhodný nizozemský tvůrce Alex van Warmerdam se vrátil



do našich kin s absurdní černou komedií o střetu nájemného vraha a spisovatele. Ačkoliv se představila na nové filmové akci Divná Evropa, zas tolik bizarní loňská novinka není, určitě ne tolik jako Warmerdamův předchozí Borgman, v němž řada postav skončila s hlavou v betonu. Metodický zabiják Schneider, jemuž neodkladná zakázka v osamoceném domku u močálů poněkud kazí narozeniny, a bohém s problematickými vztahy Bax (v podání samotného režiséra) se spíš předhánějí v zábavných osudných omylech a občasném výbuchu násilí. Příjemná, leč nepřiliš hluboká hra s žánrem thrilleru a jeho očekáváními využívá kontrasty dvou světů a mírnou nekorektnost. Docela pobaví, až plyne v dost ležérním tempu.

Iva Přivřelová

Tipy

E15

ČT2 - 23.25

3 SEZONY V PEKLE
Kryštof Hádek jako revoltující Egon Bondy v prvním celovečerním snímku režiséra Tomáše Mašína z roku 2009.



Foto dne



Foto Reuters

NAJEDNOU. Světový rekord v hromadném skoku na laně padl ve městě Hortolândia v brazilském státu São Paulo. Organizátoři přesvědčili 149 nadšenců, kteří se na povel vrhli z mostu Qui z výšky třiceti metrů nad hladinou řeky.

Výročí týdne

Miroslav Tichý – podivín ceněným umělcem

■ Vystavovat ve světových galeriích bývá nesplněným snem většiny českých umělců. Povedlo se to tomu, který o to vůbec nestál a slávě se vyhýbal. Jmenoval se Miroslav Tichý.

Příběh tohoto amatérského malíře a fotografa by mohl být parafrazí na postmoderní pohádku. Po většinu života usiloval o to, aby žádným umělcem nebyl. I když Tichý krátce studoval na pražské

Akademii výtvarných umění, celý život strávil v rodném Kyjově. Sehrával tam roli místního blázna a asociála, se kterým nebylo snadné vycházet.

Někteří rodiče jím dokonce strašili vlastní zlobivé děti. Tichý se neholil a nestříhal ani si neměnil šaty. Po smrti matky o něj převzala péči sousedka, bez níž by Tichý pravděpodobně skončil v ústavu.

Mimochodem měl i zkušenost s pobytem v psychiatrické léčebně. Pokud se dnes umělcova díla prodávají za tisíce eur, za jejich vznik je třeba

nejvíce poděkovat lidem, kteří Tichého snesli a ještě se o něj starali. Byl to skutečný podivín, který do svého života odmítal pustit cokoli a kohokoli.

Třebaže se po Tichém dochovalo několik maleb a obrazů z padesátých

a šedesátých let, postupem času mu uhranula fotografie. A také ženy. Fotografoval je téměř výhradně, a to velmi osobitým voyeurským způsobem – navíc kdykoli a kdekoli. Bylo mu jedno, zda na ulici, na plovárně, na zastávce autobusu, v obchodě, fotil prostě, kdykoli měl možnost.

Tichý si vyráběl vlastní fotoaparáty z toho, co právě našel. Bývaly to plechovky, skla od brýlí nebo pivní zátky a bytelná leukoplast, aby to vše drželo pohromadě. Vzniknuvší snímky byly jednoznačně originální. Vy-

značovaly se neostrotí, přesevětleností a mnoha dalšími neduhy. Zároveň však mají zvláštní sílu prožitě chvíle, osobitě kouzlo a estetiku.

Třebaže se názory na dílo výstředního tvůrce různí, rodnému Kyjovu v něm vystavěl pomník zhmotněné krásy. Svých fotografií si ale necenil. Nechával je napospas myším a počasí. Sám neprodal jedinou fotografii, zato je po stovkách rozdával. Jistě by byl spokojený i se svým pohřbem. Přišli na něj čtyři lidé. Tichého cesta do světových galerií je příběhem sama o sobě. /me/

Dnes uplyne
5 let
od chvíle, kdy v Kyjově zemřel výstřední umělec, který tvořil fotografie nevěsední krásy.